

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- เป็นผู้ได้รับความเสียหายถึงทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- ต้องเป็นการกระทำอาชญากรรมของผู้ใดโดยที่ตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ
 - 3.1 ความผิดที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงที่กระทำโดยประชาชน สองอย่างเช่น การฉ้อโกง, การทำบัตรเครดิต
 - 3.2 ความผิดที่เกี่ยวกับเพศ สองอย่างเช่น ทุพข่มขืน, ทุพข่มขืน
 - 3.3 ความผิดฐานลักทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์
 - 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์โดยมีอาวุธขโมย, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.6 ความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดสองอย่าง เช่น ทุพข่มขืนที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.7 ความผิดฐานทำร้ายร่างกายและชีวิต
 - 3.8 ความผิดฐานทำร้ายถึงแก่ความตาย
 - 3.9 ความผิดฐานข่มขู่, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน

สิทธิที่อาจได้รับ

- กรณีไม่เสียชีวิต**
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ก่อนค่าจ้างได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
 - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
- กรณีเสียชีวิต**
 - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจที่ประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถานีนิติเวชศาสตร์
**** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ ****

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- สำเนาบันทึกแจ้งความ
- สำเนารายงานการสอบสวน
- บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- เป็นผู้ได้รับความเสียหายถึงทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- ต้องเป็นการกระทำอาชญากรรมของผู้ใดโดยที่ตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ
 - 3.1 ความผิดที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงที่กระทำโดยประชาชน สองอย่างเช่น การฉ้อโกง, การทำบัตรเครดิต
 - 3.2 ความผิดที่เกี่ยวกับเพศ สองอย่างเช่น ทุพข่มขืน, ทุพข่มขืน
 - 3.3 ความผิดฐานลักทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์
 - 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์โดยมีอาวุธขโมย, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์, ทุพข่มขืนชิงทรัพย์, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.6 ความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดสองอย่าง เช่น ทุพข่มขืนที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน
 - 3.7 ความผิดฐานทำร้ายร่างกายและชีวิต
 - 3.8 ความผิดฐานทำร้ายถึงแก่ความตาย
 - 3.9 ความผิดฐานข่มขู่, ขโมยทรัพย์ที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสน

สิทธิที่อาจได้รับ

- กรณีไม่เสียชีวิต**
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ก่อนค่าจ้างได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
 - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
- กรณีเสียชีวิต**
 - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจที่ประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถานีนิติเวชศาสตร์
**** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ ****

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- สำเนาบันทึกแจ้งความ
- สำเนารายงานการสอบสวน
- บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

- 01** สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
- 02** สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการดูแลเปิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม
- 03** สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ใครคือ... จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยได้เป็น ผู้กระทำความผิดและมีภาระต้องไม่ประหารชีวิตในคดีนี้ หรือปรากฏฐานทำพินาศหายอันถึงที่สุด ในคดีนี้ว่าจำเลยจะพ้นโทษว่าจำเลยได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็น ความผิด

สิทธิที่อาจได้รับ

- 1. กรณีไม่เสียชีวิต**
 - ค่าตอบแทนการถูกคุมขัง จ่าย **500 บาท** (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน **40,000 บาท**
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน **50,000 บาท**
 - ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาหาได้ (**ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน**)
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (**ไม่เกินอัตราที่กำหนด**)
 - ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด **ไม่เกิน 30,000 บาท**
- 2. กรณีเสียชีวิต**
 - ค่าตอบแทน **100,000 บาท**
 - ค่าจัดการศพ **20,000 บาท**
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน **40,000 บาท**
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน **40,000 บาท**

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรื่องจำเลยที่หลบหนีไปต่างประเทศ, กรณีคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือประเทศ, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

**** ค่าขอต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันไม่ทำพินาศหายอันถึงที่สุดเป็นยกฟ้อง ****

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ นายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาทำพินาศหายทางขึ้นศาล

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานอัยการสูงสุด

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

- 1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี**
 - ค่าจ้างทนาย
 - ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
 - ค่าธรรมเนียมศาล
 - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
- 2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ**

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 3 เกณฑ์การพิจารณา**
 - ✓ โจทก์จริงและพยานหลักฐาน
 - ✓ ฐานทางการเงิน
 - ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ
- 4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ**
 - ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
 - ✓ การค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
 - ✓ การหนี้สินความสามารถเข้าถึง
 - ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว = ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

- ชั้นพนักงานสอบสวน
- ชั้นพนักงานอัยการ
- ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพยานหลักฐาน
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพยานหลักฐานน่าเชื่อถือว่าไม่ได้กระทำความผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิรับความช่วยเหลือ

1. เป็นผู้เสียหายจากการเมืองโดยชน คิว่อชญากรรม
2. จำเลยที่ถูกไล่ตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
3. จำเลยที่ถูกจองจำในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำคัดค้านศาลอาญานาย คำขอถอนผู้เสียหาย และคำทบทวน และคำร้องจำนำจำเลยในคดีอาญา
4. กรณียื่นอุทธรณ์ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล **ไม่เกิน 40,000 บาท**
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ **ไม่เกิน 20,000 บาท**
- ค่าขาดประโยชน์หรือรายได้ที่ทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต **ไม่เกิน 100,000 บาท**
- ค่าจ้างนายทนายในชั้นสอบสวน **ไม่เกิน 5,000 บาท**
- เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1

**** ยื่นคำทวงภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐการละเมิดสิทธิ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพหุตุกรรม
- ✓ สถานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

ที่มา : กองทุนยุติธรรม ช่วยเหลือประชาชน 4 การถึง

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

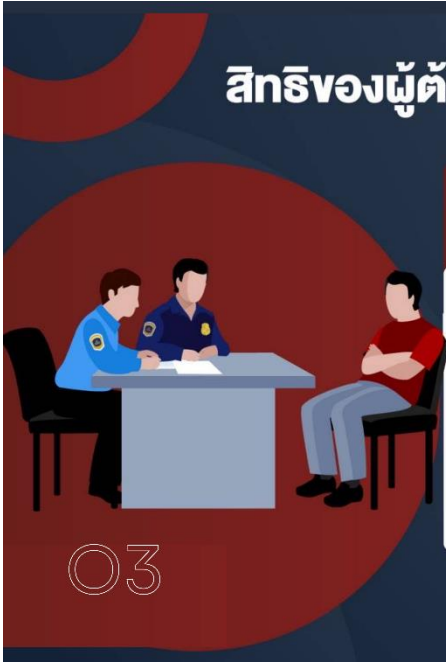
บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : 53 เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหามีเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่ทางอัยการฟ้องคดีหรือดำเนิน ยังไม่ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานั้นถือเป็นบุคคลหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญฯได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการเป็นปฏิปักษ์ต่อความผิด และก่อนนำพาไปสอบสวนที่ศาลจะส่งจำคุกคดีได้กระทำความผิด จะปฏิปักษ์ต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดได้ (รัฐธรรมนูญฯ น.39)
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ น.40 (3)(4)(7) ป.5อาญา น.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7), และ ป.5อาญา น.134(1))
- 4 สิทธิที่จะไม่ทำถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำหาคดีของถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญฯ น.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยผิดกฎหมาย (ป.5อาญา น.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาทำประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะเรียกประกันกับประกันค้ำประกันได้ การไม่ทำประกันต้องจากสาเหตุทางฐานะและต้องแจ้งเหตุพิจารณาด้วย (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7) และ ป.5อาญา น.106 ถึง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีความไม่ให้เป็นคดี (ป.5อาญา น.119 กว)
- 8 สิทธิที่จะมีอำนาจยื่นข้อกล่าวหาหรือฟ้องร้องผู้ต้องหาที่สามารถพูดหรือเข้าทนายทนายหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.5อาญา น.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่ถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ฉกฉวยและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.5อาญา น.14)
- 10 ถูกจ้างหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจับกุมหรือตั้งหรืออยู่ที่สำนักงาน พนักงานสอบสวนหรือผู้คุมหรือผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาซึ่งมีอำนาจในการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาส (ป.5.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิพบและปรึกษาทนายผู้ต้องหาเป็นทนายความเป็นการเฉพาะ (ป.5.อ.ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิเห็นทนายความ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ ทำพยานประกอบปากคำตนได้ ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อญาติได้ตามสมควร (ป.5.อ.ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.5.อ.ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงและที่จะแสดงข้อเท็จจริงในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะให้การหรือไม่มีก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.5.อ.ม.134(4)(1))

03

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักกฎหมาย และคดี กรุงเทพมหานคร (bangkok.go.th)